

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

UYGULAMALI BİLİMLER YÜKSEKOKULU
HAVACILIK YÖNETİMİ

UHYBSEC306	Havacılık Ekonomisi				
Yarıyılı	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	UHYBSEC306	Havacılık Ekonomisi	2+0	2	4

Dersin Dili	: Türkçe
Dersin Düzeyi	: Fakülte
Dersin Staj Durumu	: Yok
Bölümü/Programı	: HAVACILIK YÖNETİMİ
Dersin Türü	: Seçmeli
Dersin Amacı	: Havayolu ekonomisi, havayolu işletmelerinin uyguladığı işletme model yapılarının verilmesi, havacılık sektöründe fiyatlama ve talep yapısının öğretilmesi.
Dersin İçeriği	: Havacılık Ekonomisine giriş, Talep, Arz, Arz-Talepteki esneklik, Maliyet, Mükemmel Rekabet, Tekel satıcı (monopoly), Ekonomik Performans, Durum Analiz
Ön Koşulları	:
Dersin Koordinatörü	: Yok
Dersi Veren	: Profesör Doktor CANAN SANCAR ÖZKÖK
Dersin Yardımcıları	: Yok

Dersin Kaynakları	
Ders Notları	: Saatcioğlu, C. (2016). Ulaştırma Ekonomisi: Sistemler - Politikalar - Uygulamalar, Sümer Kitabevi Bulmuş, İ. (2014). Mikro İktisat, Okutman Yayıncılık Bulmuş, İ.
Kaynakları	(2008). Çözümlü Mikro İktisat Problemleri, Okutman Yayıncılık Mankiw, N.G. (2020). Principles of Microeconomics, Cengage Learning Ünsal, M.E. (2016). İktisada
Dökümanlar	Giriş, BB101 Yayınları Öğretim elamanının ders notları
Ödevler	: Macit, D. Ed.(2022). Havacılık Ekonomisi - Teori Politika ve Güncel Araştırmalar, Nobel Akademik Yayıncılık.
Sınavlar	:
	:
	:

Ders Yapısı			
Matematik ve Temel Bilimler	: 20	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 80	Alan Bilgisi	:

Ders Konuları			
Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Ekonomi Biliminin Tanımı ve Temel Kavramlar: Bilim olarak iktisat, Sınırsız istekler, Kit kaynaklar, Kaynakların alternatif Sunum Hazırlama		Önerilen kaynaklar
2	Ekonominin Kapsamı: Mikroekonomi, Hanehalkı, İşletmeler, Fiyatlandırma kararları, Talebin fiyat esnekliği, talebin gelir esnekliği, Çıktı kararları, Marjinal maliyet, piyasa fiyatı, Marjinal gelir, Kapasite kararları	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
3	Talebin Esnekliği: İkame ile esneklik ilişkisi, Gelir ile esneklik ilişkisi, Esneklik türleri ve hesaplanması: Fiyat esnekliği, Çapraz fiyat esnekliği, Gelir esnekliği	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
4	Ulaşım ve Ekonomi, Ulaşımın Ekonomiye Etki Türleri, Ulaştırma endüstrisinin ekonomik önemi, Ulaşımın Doğrudan Dolaylı ve Uyarılmış Etkileri	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
5	Türkiye’de Ulaştırma Sektörünün Gelişimi ve Ekonomik Etkisi	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
6	Havayolu Hizmetlerinde Talep ve Arz: Havayolu hizmetlerinin arzını ve talebini etkileyen faktörler, Arz ve talep fonksiyonu, Havayolu hizmetleri için arz ve talebin özellikleri, Havayolu arz-talep dengesi	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
7	Havayolu Hizmetlerinde Talep ve Arz: Havayolu hizmetlerinin arzını ve talebini etkileyen faktörler, Arz ve talep fonksiyonu, Havayolu hizmetleri için arz ve talebin özellikleri, Havayolu arz-talep dengesi	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
8	Ara sınav		
9	Maliyet Sınıflandırmaları: Zamana göre maliyetler ve batık maliyetler, Toplam, sabit, değişken, ortalama, karma ve marjinal maliyetler, Havayolu Sektörü Maliyet Yapısı: Doğrudan işletme maliyetleri, Havayolu Ekonomisinde Ölçek, Kapsam, Yoğunluk, Başa Baş Analizi ve Faaliyet Kaldırıcı	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
10	Maliyet Sınıflandırmaları: Zamana göre maliyetler ve batık maliyetler, Toplam, sabit, değişken, ortalama, karma ve marjinal maliyetler, Havayolu Sektörü Maliyet Yapısı: Doğrudan işletme maliyetleri, Havayolu Ekonomisinde Ölçek, Kapsam, Yoğunluk, Başa Baş Analizi ve Faaliyet Kaldırıcı	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
11	Havayolu İşletmelerinin Sınıflandırılması: Ana-hat taşıyıcıları, düşük maliyetli taşıyıcılar, tarifesiz (charter) taşıyıcılar, bölgesel havayolları	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
12	Tam Rekabet Piyasası: Tam rekabet piyasasının koşulları, tam rekabet piyasası ve etkinlik; Tekel (Monopol) Piyasası: Tekel piyasasının özellikleri, Tekel piyasasında fiyatlandırma ve tüketici memnuniyeti, Tekel piyasası ve havacılık sektörü; Tekelci rekabet (Monopolcü Rekabet) Piyasası	Sunum Hazırlama	Önerilen kaynaklar
13	Oligopol Piyasa Yapısı: Oligopol piyasa ve havacılık sektörü, Oligopol piyasaların iki farklı yüzü, Oligopol piyasa modelleri, Oligopol piyasada rekabet	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
14	Havacılık Sektörünün Ekonomik Performansa Doğrudan, Dolaylı ve Uyarılmış Etkileri	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
15	Türk Hava Yolları (THY): THY’nin ekonomik büyüklüğü ve etkisi, İç ve dış hat bağlantıları	Sunum Hazırlama	Önerilen Kaynaklar
16	Yarıyıl sonu sınavı		

Ders İçin Önerilen Diğer Dersler
UHYB103 İktisada Giriş-I
UHYB104 İktisada Giriş-II

Dersin Öğrenme Çıktıları	
Sıra No	Açıklama
Ö01	Ekonominin tanımını ve özelliklerini açıklar.
Ö02	Havayolu sektörünün talep ve arz fonksiyonlarını tanımlar ve özelliklerini açıklar.
Ö03	Havayolu sektöründe maliyetlerin yapısını ve önemini kavrar.
Ö04	Havacılık sektörü ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi anlar.
Ö05	Havacılık Sektörünün piyasa yapısını anlayabilmek için tam rekabet, tekeli rekabet, tekel ve oligopol piyasa yapılarının özelliklerini kavrar.

Programın Öğrenme Çıktıları	
Sıra No	Açıklama
P03	Farklı ve çok disiplinli takımlar içerisinde etkin bir şekilde çalışmak
P06	Havacılıkta hayat boyu öğrenme ihtiyacının farkında olmak ve bunu benimsemek
P14	Havacılık emniyeti ve insan faktörlerinin emniyet üzerine etkisini değerlendirmek
P10	İlgili bilgileri problemleri belirlemek ve çözmek için uygulamak
P09	Ulusal ve uluslararası havacılık çevresini değerlendirmek
P08	Profesyonel uygulamalarda gerekli olan beceri, teknik ve modern teknolojileri kullanmak
P07	Havacılıktaki çağdaş konuları değerlendirmek
P05	Yazılı ve sözlü iletişim becerilerini kullanarak etkin biçimde iletişim kurmak

P04	Profesyonel ve etik kararlar almak
P02	Veri tabanları ve bilgi kaynaklarını kullanarak verileri analiz etmek ve yorumlamak
P01	Matematik, Fen ve uygulamalı bilimleri havacılık ile ilişkili disiplinlere uygulamak.
P15	Ulusal ve uluslararası havacılık hukuku ve havacılık operasyonları üzerine iş gücü konuları ile düzenlemeleri tartışmak
P25	Hava taşımacılığı sisteminin bileşenlerini tanımlamak ve bu bileşenlerin karakteristik özelliklerini açıklamak
P22	Havacılıktaki kural koyucu kurumların/örgütlerin/anlaşmaların yapısını, önemini, hedef ve amaçlarını açıklamak
P21	Havacılıkta kullanılan çağdaş pazarlama yaklaşımlarını açıklamak
P20	Havacılık kurumları ve operasyonlarının ekonomik yönünü analiz etmek ve değerlendirmek
P16	Meteorolojinin ve çevresel konuların havacılık operasyonları üzerine etkisini tartışmak
P17	Hava alanları, hava sahası ve ulusal hava sahası sistemi yönetimindeki hava trafik kontrolünün birleşimini açıklamak
P13	Hava aracı tasarım prensiplerini, performans ve operasyon karakteristiklerini, hava aracı ve ilgili sistemlerinin bakımına ilişkin düzenlemeleri tarif etmek
P12	Havacılık kariyerine uygulanabilir profesyonel nitelikleri, gereklilikleri veya sertifikaları ve planlamayı tarif etmek
P11	İş sürdürülebilirliğini havacılık konularına uygulamak
P24	Girişimcilik ve yenilikçiliğin önemini vurgulamak ve bu kavramların havacılıktaki uygulamalarını bilmek
P18	Temel finans ve muhasebe ilkelerini yönetsel karar vermede uygulamak
P23	Bilim ve teknolojiye son gelişmeleri takip etmek, bunları hava taşımacılığının farklı alanlarına uygulamak ve bu bilgileri sürekli olarak güncel tutmak
P19	Havacılık alanında kullanılan yönetim ve işletme ilkeleri hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmak

Değerlendirme Ölçütleri			AKTS Hesaplama İçeriği			
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı	Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yüğü Saati
Ara Sınav	1	%40	Ders Süresi	14	2	28
Kısa Sınav	0	%0	Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	6	84
Ödev	0	%0	Ödevler	1	5	5
Devam	0	%0	Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Uygulama	0	%0	Ara Sınavlar	1	1	1
Proje	0	%0	Uygulama	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60	Laboratuvar	0	0	0
Toplam		%100	Proje	0	0	0
			Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
			Toplam İş Yüğü			120
			AKTS Kredisi			4
Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları						
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek						

